

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **R. D.,** zastoupený JUDr. Radkem Bechyně, advokátem se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2016, č. j. DSH/4026/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 10. 2017, č. j. 17 A 72/2016 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení nadepsaného rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 15. 6. 2016, č. j. DSH/4026/16. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Stod, odboru správního a dopravního ze dne 4. 3. 2016, č. j. 2532/16/OSD, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) v souvislosti s porušením § 18 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena sankce pokuty ve výši 6000 Kč, sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 7 měsíců a úhrada nákladů řízení ve

výši 1000 Kč. Tohoto přestupku se stěžovatel dopustil dne 8. 11. 2015 v 13:11 hodin na silnici č. I/26 mezi obcí Holýšov a obcí Stod, v prostoru kopce Trný, ve směru jízdy na obec Stod, tím, že jako řidič při řízení motorového vozidla zn. Audi A6, RZ: X, barva černá, jel rychlostí 146 km/h, po odečtení tolerance rychlostí 141 km/h, a to v místě, kde je povolena maximální dovolená rychlost 90 km/h, a překročil tak nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 51 km/h.

[2] Krajský soud žalobu neshledal důvodnou. Soud za prvé nepřisvědčil námitce, že žalovaný nevyvrátil stěžovatelovo tvrzení, že v době spáchání přestupku neřídil vozidlo, ani že se uvedeným nezabýval. Z napadeného rozhodnutí je totiž zcela zřejmé, že se tím žalovaný zabýval, přičemž dospěl k závěru, že tvrzení stěžovatele je účelové a bylo vyvráceno provedeným dokazováním. Stěžovatel sice předestřel správnímu orgánu svou verzi skutkového děje, nicméně, především s ohledem na výpovědi zasahujících policistů, které byly podpořeny oznámením o přestupku a obrazovým záznamem z měřícího zařízení, krajský soud považoval jeho verzi za vyvrácenou. Pokud jde o neprokázání materiální stránky přestupku, krajský soud uvedl, že správní orgány dostály požadavkům judikatury správních soudů, a naplněním materiální stránky přestupku se zabývaly, přičemž soud se s jejich posouzením ztotožnil. Stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o více než 50 km/hod, a to v místě s vysokou frekvencí účastníků silničního provozu. Místo spáchání přestupku bylo rovněž definováno dostatečné určitě. Jednalo se o silnici č. I/26 mezi obcemi Holýšov a Stod ve směru jízdy na obec Stod v prostoru kopce Trný, kde je rovný úsek silnice, který se svažuje směrem k obci Stod. Soud uzavřel, že jízdu stěžovatele lze posoudit za riskantní vzhledem k naměřené rychlosti, která nebyla, jak tvrdí stěžovatel, jen lehce vyšší než je maximální povolená rychlost. K přestupku došlo nedaleko za nepřehledným horizontem a ve vozidle stěžovatel vezl další osoby, které svou jízdou ohrožoval. Krajský soud se ztotožnil s argumentací žalovaného, že pokud by došlo ke střetu vozidel v dané naměřené rychlosti, mohlo by to mít daleko těžší až fatální následky, než kdyby došlo ke srážce a stěžovatel by dodržoval nejvyšší povolenou rychlost. Krajský soud ještě uvedl, že není třeba prokazovat, koho konkrétně jmenovitě stěžovatel svým jednáním ohrozil. V souzené věci tak došlo k naplnění obou znaků přestupkového jednání, tedy jak formálního, tak materiálního. Nebyly zjištěny žádné výjimečné okolnosti, které by snižovaly společenskou nebezpečnost jednání stěžovatele do té míry, že by jeho jednání neodpovídalo ani nejlehčímu běžně se vyskytujícímu se případu přestupku dané skutkové podstaty.

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“.

[4] Stěžovatel v podané kasační stížnosti popsal předcházející průběh řízení a namítl, že důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v nedostatečném posuzování materiálního znaku přestupku.

[5] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel v podstatě zopakoval své námitky uplatněné v žalobě, pokud jde o postup žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně v procesu vydání napadeného rozhodnutí. Namítl, že správní orgán nevyvrátil, že stěžovatel v době spáchání přestupku neřídil vozidlo, zejména, že své rozhodnutí v tomto ohledu nedostatečně odůvodnil a porušil § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dále

jen „správní řád“. Stěžovatel dále namítá, že v řízení před správními orgány nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[6] Stěžovatel ve vyjádření k podkladům rozhodnutí uvedl, že nebyl řidičem vozidla, neboť dne 8. 11. 2015 kolem 13:11 hod. jel ve vozidle Audi A6 po silnici č. I/26 jako spolujezdec a v době průjezdu kolem hlídky PČR seděl na zadním sedadle vozidla. Dále pak uváděl, že poté, co řidič zaznamenal měření, prudce přibrzdil, snížil rychlost, zapnul systém ACC a systém držení vozidla v jízdních pruzích. Na to začal přelézat na sedadlo spolujezdce a vyzval stěžovatele, aby přelezl ze zadního sedadla a převzal řízení. Toto stěžovatel učinil a zasedl na sedadlo řidiče. Ihned poté řidič přelézal z místa spolujezdce a zalezl do prostoru za zadními sedadly, tedy do prostoru pro zavazadla, kde se schoval. Stěžovatel pak jel připoután rychlostí 90 km/h. Ačkoli se jedná o děj netypický, nejedná se o děj nemožný. Stěžovatel namítá, že se ve spise nenachází jakýkoli věrný a ucelený obraz skutkového stavu. Ke zdokumentování přestupku nebyl pořízen videozáznam a přestupek nebyl zachycen v celé jeho dynamice. Proto bylo na místě využít znalecké činnosti, případně si obstarat potvrzení či odborné vyjádření příslušného orgánu. Ačkoliv správní orgán provedl výslechy svědků (dle stěžovatele možná podjatých), pochybil, když neprovedl znalecký posudek z oboru dopravy. Ačkoli stěžovatel měl možnost sám předložit znalecký posudek, domnívá se, že správní orgán by na něj nahlížel s větší rezervou, než na posudek vypracovaný znalcem, který je na účastnících nezávislý.

[7] Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout. Dle žalovaného směřuje argumentace stěžovatele především vůči jeho rozhodnutí, aniž by jakkoli polemizovala se závěry krajského soudu. Ohledně konkrétních námitek předeslal, že se námitkou ohledně výměny řidiče za jízdy dostatečně zabýval. Poukázal také na tvrzení stěžovatele obsažené v kasační stížnosti, v níž sám stěžovatel uvádí, že sice naplnil formální znaky přestupku, nenaplnil ale znak materiální, čímž sám vyvrací své tvrzení o výměně řidiče. Žalovaný má za to, že se dostatečně vypořádal i s materiální stránkou přestupku.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost splňuje podmínky řízení a je přípustná a projednatelná.

[10] Nejsou však přípustné všechny uplatněné kasační námitky. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost nemůže přípustně opírat o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V daném případě se jedná o argumentaci stěžovatele stran toho, že se ve spise nenachází fotodokumentace nebo videozáznam zachycující dynamický průběh spáchání přestupku a dále že nebyl vypracován znalecký posudek, resp. odborné vyjádření příslušného orgánu. Poněvadž stěžovateli nic nebránilo uplatnit tyto námitky již v řízení před krajským soudem, nemůže se jimi Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zabývat.

[11] Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.), a proto kvalita a preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011 – 108, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54). Pro úspěch v kasačním řízení je tak podstatné, jak kvalitně je stěžovatel schopen odůvodnit jím uplatněné námitky. Z kasační stížnosti je v dané věci patrno, že stěžovatel klade větší důraz na popis průběhu předchozích řízení a vytýkaní možných vad správních řízení, ke kterým jeho kasační stížnost nesměřuje, nežli na precizní vyjádření stížnostních důvodů. Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, jímž stěžovatel brojí proti rozsudku krajského soudu. Stěžovatel je v ní povinen explicitně uvést jím spatřované důvody nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu a vymezit tak rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005 - 74, všechna zde uváděná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Uvedení konkrétních stížnostních námitek přitom nelze nahradit zopakováním či parafrází námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než která jsou předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58).

[14] Nejvyšší správní soud, předmětem jehož přezkumu je právě rozhodnutí krajského soudu, se tak nemůže zabývat kasační stížností v rozsahu, v němž stěžovatel rekapituluje dosavadní průběh řízení nebo polemizuje se žalovaným způsobem odpovídajícím námitkám uplatněným v žalobě, aniž by bylo zřejmé, v čem vytýká pochybení krajskému soudu, který se věcí řádně zabýval a v rozsahu žalobních námitek ji přezkoumal a všechny námitky vypořádal. Stěžovatel v kasační stížnosti rekapituluje skutkový stav, uvádí, co namítal v žalobě, jak se k jeho žalobním námitkám vyjádřil žalovaný a jak o nich rozhodl krajský soud. Jedinou relevantní kasační námitkou je tak ničím neodůvodněné tvrzení ohledně nedostatečného posouzení materiálního znaku přestupku, v němž stěžovatel spatřuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[15] S ohledem na uvedené se k projednávané věci vyjádří Nejvyšší správní soud pouze v obecné rovině.

[16] Dle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, dle kterého bylo v řízení postupováno (s účinností od 1. 7. 2017 byl nahrazen zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich – pozn. NSS), je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno zákonem o přestupcích nebo jiným zákonem, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

[17] Z výše uvedeného vyplývá, že přestupek je tvořen kombinací formálních a materiálních znaků. Formálními znaky přestupku jsou obecné zákonné znaky (např. věk, příčetnost, zavinění), a dále typové znaky, tj. znaky skutkové podstaty, které jednotlivé přestupky charakterizují a umožňují je i navzájem odlišit. Materiální znak přestupku je jeho společenská nebezpečnost, ohrožení či porušení zájmu společnosti. Stupeň společenské nebezpečnosti je nutno posoudit u každého případu zvlášť, je dán konkrétními okolnostmi daného případu. Má-li být konkrétní jednání označeno jako přestupek, musí být naplněny zároveň jak materiální tak i formální znaky dotyčného přestupku.

[18] K otázce údajného nesplnění materiálních znaků přestupku stěžovatel pouze opakuje argumenty, s nimiž se již plně vypořádal krajský soud. Ten správně zdůraznil odlišnosti nyní posuzovaného případu od rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, kde šlo o překročení nejvyšší povolené rychlosti jen o 2 km/hod, zatímco stěžovatel v nyní posuzovaném případě překročil nejvyšší povolenou rychlost o více než 50 km/hod. Krajský soud připomněl, že přestupek byl spáchán na místě s vysokou frekvencí účastníků silničního provozu (jenom ze samotného snímku z měřícího zařízení jsou patrna další dvě vozidla), navíc k přestupku došlo za nepřehledným horizontem a ve vozidle se nacházely další osoby, které stěžovatel svou nebezpečnou jízdou mohl ohrozit. Srážka v takové rychlosti by měla podstatně horší následky, než pří rychlosti dovolené. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem, že stěžovatelovo jednání je třeba hodnotit jako velice společensky nebezpečné, neboť takto rychlá jízda bezpochyby ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, tedy zájmy ochrany života, zdraví a majetku.

[19] Nejvyšší správní soud neshledal pochybení krajského soudu ani v posouzení skutečnosti, zda stěžovatel sám řídil motorové vozidlo; závěry krajského soudu jsou přezkoumatelné a plně v souladu se spisovým materiálem. Pouze nad rámec zdejší soud poznamenává, že je zajímavým faktem, že zástupcem stěžovatele JUDr. Radkem Bechyně zastupovaní klienti, resp. jejich řidiči, velmi často za jízdy v plné rychlosti okamžitě po změření policejním radarem přelézají ze sedačky řidiče na zadní sedačky automobilu (v tomto případě až do zavazadlového prostoru za cca 12 vteřin); přitom tuto skutečnost často namítají až v odvolacím řízení (obdobně věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 142/2015, sp. zn. 5 As 206/2016, sp. zn. 7 As 78/2017, nebo sp. zn. 5 As 33/2017). Obviněný z přestupku zcela jistě může svoji taktiku hájení založit na jakýchkoli argumentech, přitom tyto může uplatnit v různých fázích řízení. Nicméně, jak správně uvedl žalovaný, zjevně nereálné verze skutkového stavu nemusí přijmout, resp. je důvodně považuje za účelové, a to tím spíše, jedná-li se o totožné verze předestřené stejným zástupcem obviněného, resp. obviněných řidičů, správním orgánům s rozličnou územní působností. Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 As 126/2011 – 68, ze dne 14. 1. 2014, mimo jiné konstatoval, že *„(t)vrdí-li obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení.“*

[20] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud nepřisvědčil žádné uplatněné kasační námitce a v napadeném rozsudku neshledal žádné pochybení, k němuž by musel přihlížet

z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[21] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému náklady řízení přesahující jeho běžnou správní činnost nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu